

Standard SPPK A02 001 Výsadba stromů – II. revize 2021

Změny provedené v textu standardu v revizi 2021.

Koncepční změny:

1. Doplněny a aktualizovány Citované zdroje.
2. Doplněna kapitola 1.2 Kvalifikační předpoklady.
3. Doplněna kapitola 2 Definice a výklad pojmů.
4. Byly odstraněny informace, které jsou uvedeny ve standardech SPPK A02 011 Péče o dřeviny kolem veřejné technické infrastruktury a SPPK A02 010 Péče o dřeviny kolem veřejné dopravní infrastruktury:
  - 2.2.2 (nově 3.2.2) nahrazeno odkazem
  - 2.2.4 (nově 3.2.4) nahrazeno odkazem
  - 2.2.5 – 2.2.7
  - 2.2.12
  - 4.9.9
  - Příloha č. 9 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení
  - Příloha č. 10 Ochranná pásma sítí technického vybavení
  - Příloha č. 11 Minimální vzdálenost výsadby stromů vedle komunikace
  - Příloha č. 12 Seznam předpisů definujících umístění svodidel
5. Doplněny informace k řezu při/po výsadbě - nově zařazena kapitola 5. 12 Řez po výsadbě včetně tabulky Orientační přehled stanovení intenzity povýsadbového řezu (Příloha č. 11).
6. Aktualizován přehled arboristických standardů (příloha č. 12).

Další změny (vyznačeny **kurzívou tučně**):

1	<p>Standard „Výsadba stromů“ definuje účel a náplň pracovních operací, realizovaných při výsadbě stromů rostoucích <i>mimo les</i>. Standard je určen k aplikaci při výsadbě stromů, které plní mimoprodukční funkce tedy, jejichž hlavním účelem není produkce plodů, dřeva a dalších komodit. Standard řeší výsadbu stromů od velikosti špičáků.</p> <p><i>Rámcově se zabývá i souvisejícími fázemi přípravy (projektovou přípravou) jako jedním z předpokladů úspěšné realizace výsadby stromů.</i></p> <p><i>Ve standardu nejsou zahrnuty lesnické způsoby výsadby stromů. Výsadbu keřů a dřevitých lián řeší standard SPPK A02 003 Výsadba a řez keřů a lián.</i></p>
2.1.1 (nově 3.1.1)	<p><i>Předpokladem úspěšné realizace a dlouhodobé funkčnosti výsadby je komplexní zhodnocení stanovištních podmínek a následná volba vhodného taxonu.</i></p> <p><i>Ke klasifikaci stanovištních poměrů lze využít některou z rajonizací, např. systém třídění zemědělských pozemků zpracovaný v rámci bonitovaných půdně-ekologických jednotek (BPEJ), lesnickou typologii dle souborů lesních typů (SLT) nebo zemědělské výrobní oblasti a podoblasti. Dále lze využít geobiocenologickou klasifikaci, geobotanické mapy, biogeografické členění ČR atd.</i></p> <p><i>Důležité údaje o stanovišti jsou zejména: nadmořská výška, expozice ke světovým stranám a sklon terénu, průměrná roční teplota a specifika lokality (mrazová</i></p>

	<i>kotlina, inverzní poloha apod.), bilance srážek a jejich průběh, pedologické charakteristiky a vodní režim (výška podzemní vody, zaplavování apod.).</i>												
2.1.2 (nově 3.1.2)	<i>Pro podrobné zhodnocení stanoviště z hlediska půdního prostředí lze použít standard SPPK A02 007 Úprava stanovištních poměrů dřevin.</i>												
2.1.4 (nově 3.1.4)	Ve specifických případech (výsadba na svazích, v limitovaném prokořenitelném prostoru, ztížených stanovištních podmínkách apod.) je nutné řešit dodávku vody ke dřevinám (viz 5.9.8).												
3.2.2 (nově 3.2.2)	<i>Specifika výsadby a péče o dřeviny v blízkosti prvků veřejné technické infrastruktury řeší standard SPPK A 02011 Péče o dřeviny kolem veřejné technické infrastruktury.</i>												
2.2.4 (nově 3.2.4)	<i>Specifika výsadby stromů v blízkosti prvků veřejné dopravní infrastruktury řeší standard SPPK A02 010 Péče o dřeviny kolem veřejné dopravní infrastruktury.</i>												
2.2.5 (nově 3.2.5)	Prostor pro nadzemní části stromu. Lokalita pro výsadbu musí umožňovat vývoj koruny ve velikosti dospělého jedince daného taxonu. Výjimkou mohou být výsadby stromů pro další tvarování a výsadby dočasného charakteru. Je třeba zohlednit okolní budovy, podjezdnou a podchodnou výšku , městský mobiliář, nadzemní sítě technického vybavení, okolní dřeviny apod. Případný nutný pěstební zásah do korun stávajících stromů nebo odstranění jiné vegetace, je součástí technologie výsadby.												
2.2.9 (nově 3.2.6)	Vzdálenost vysazovaných stromů nebo spon musí odpovídat cílové velikosti koruny dospělého jedince daného taxonu. V případě záměrně prováděných výsadeb v hustším sponu (např. při zakládání porostů, větrolamů apod.) je třeba v technické zprávě definovat nutnost následných výchovných zásahů.												
2.2.10 (nově 3.2.7)	Minimální prokořenitelný prostor. Objem prokořenitelného prostoru musí odpovídat velikosti daného taxonu, a to jak v kvalitativním tak kvantitativním smyslu. Požadované vlastnosti a parametry prokořenitelného prostoru podrobně řeší standard SPPK A02 007 Úprava stanovištních poměrů dřevin. Minimální požadavky na velikost prokořenitelného prostoru a otevřené stromové mísy uvádí následující tabulka:												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>kategorie</i></th> <th><i>minimální objem prokořenitelného prostoru</i></th> <th><i>průměr minimální otevřené stromové mísy</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>stromy velkokorunné</i></td> <td><i>25 m³</i></td> <td><i>1,2 m</i></td> </tr> <tr> <td><i>stromy se středně velkou korunou</i></td> <td><i>16 m³</i></td> <td><i>0,75 m</i></td> </tr> <tr> <td><i>stromy malokorunné</i></td> <td><i>8 m³</i></td> <td><i>0,5 m</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>kategorie</i>	<i>minimální objem prokořenitelného prostoru</i>	<i>průměr minimální otevřené stromové mísy</i>	<i>stromy velkokorunné</i>	<i>25 m³</i>	<i>1,2 m</i>	<i>stromy se středně velkou korunou</i>	<i>16 m³</i>	<i>0,75 m</i>	<i>stromy malokorunné</i>	<i>8 m³</i>	<i>0,5 m</i>
<i>kategorie</i>	<i>minimální objem prokořenitelného prostoru</i>	<i>průměr minimální otevřené stromové mísy</i>											
<i>stromy velkokorunné</i>	<i>25 m³</i>	<i>1,2 m</i>											
<i>stromy se středně velkou korunou</i>	<i>16 m³</i>	<i>0,75 m</i>											
<i>stromy malokorunné</i>	<i>8 m³</i>	<i>0,5 m</i>											
2.2.11 (nově 3.2.8)	Je-li prokořenitelný prostor velikostně nedostatečný, musí být navržena technická řešení pro jeho zvětšení, např. použití strukturních substrátů, použití půdních buněk, vytvoření kořenových cest , zelených pásů, instalace provzdušňovacích systémů apod. (viz Příloha č. 10, obr. 4 a SPPK A02 007 Úprava stanovištních poměrů dřevin).												
2.2.12 (nově 3.2.9)	Za prokořenitelné se považují půdy, které poskytují podmínky pro růst a vývoj kořenového systému stromu.												
2.2.14 (nově 3.2.11)	Výsadba stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků je upravena v občanském zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.). Dle § 1017 občanského zákoníku												

	nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro výsadbu stromů dorůstajících obvykle výšky přesahující 3 m přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m a pro ostatní stromy 1,5 m. Přičemž je nutné při výsadbě brát v úvahu budoucí růst kmenů stromů, tzn., vysazovat stromy v závislosti na šířce jejich budoucích kmenů ještě o trochu dále než za touto hranicí.
2.2.15 (nově 3.2.12)	Bod 3.2.14 neplatí, je-li na sousedním pozemku les nebo sad, tvoří-li stromy rozhradu nebo jedná-li se o strom zvláště chráněný podle jiného právního předpisu nebo pokud dojde k dohodě s vlastníkem přilehlého (sousedního) pozemku (viz ust. § 1017 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb.)¹ ¹ V takovém případě se doporučuje získat písemný souhlas vlastníka, ev. uzavřít písemnou dohodu obou účastníků o výsadbě.
2.4.3 (nově 3.4.3)	V národních parcích, chráněných krajinných oblastech, národních přírodních rezervacích a přírodních rezervacích je podle § 16 odst. 1 písm. h), § 26 odst. 1 písm. d), § 29 písm. e), § 34 odst. 1 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. zakázáno rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin . Z tohoto zákona lze v odůvodněných případech udělit výjimku dle § 43. Pěstování kříženců v těchto kategoriích zvláště chráněných území je možné pouze s povolením příslušného orgánu ochrany přírody podle § 5 odst. 5. Vhodná je podpora původních druhů listnatých stromů na úkor jehličnanů.
2.4.5 (nově 3.4.5)	..... případech posuzuje z hlediska estetického, historického a kompozičního řešení.
2.4.6 (nově 3.4.6)	..... pokud se nejedná o invazní druh nebo druh stanovištně či jinak nevhodný.
2.5.4 (nově 3.5.4)	Pro výsadbu podél prvků veřejné dopravní infrastruktury je vhodné volit taxony s ohledem na specifické (často extrémní) podmínky tohoto stanoviště a technologii a rozsah zimní údržby (aplikace posypových solí). Druhy stromů citlivé na zasolení jsou uvedené v Příloze č. 7. Sortiment dřevin vhodných k výsadbám podél silničních komunikací je uveden ve standardu SPPK A02 010 Péče o dřeviny kolem veřejné dopravní infrastruktury - příloha č. 3 (okrasné dřeviny) a příloha č. 4 (ovocné dřeviny).
3.1.1 (nově 4.1.1)	Sazenice stromů musí splňovat ukazatele jakosti ČSN 46 4902 (okrasné dřeviny) nebo ČSN 48 2115 (lesnické sazenice). Požadavky na školkařské výpěstky ovocných dřevin definuje standard SPPK C02 003 Funkční výsady ovocných dřevin.
	.....parametry: <ul style="list-style-type: none"> • rány po přerušení kořenů (vždy s ohledem na daný taxon a typ výpěstku, maximální průměr rány je 30 mm), • dostatečný počet rovnoměrně rozložených hlavních i jemných vedlejších kořenů s přihlédnutím k vlastnostem jednotlivých taxonů, • kořeny nesmí být přeschlé, nesmí být patrné symptomy houbové infekce, pozice kořenového krčku v balu (nesmí být umístěn pod úroveň půdy – „utopený“ ani výrazně nad balem
4.2.3 (nově 5.2.3)	Zatření ran po zakrácení kořenů není nutné. Kořeny prostokořenných stromů s obvodem kmínku nad 140 mm by měly být ošetřeny antidesikantem (gelovým prostředkem sloužícím jako ochrana proti vysychání).
4.3.2 (nově 5.3.2)	Plošné odplevelení stanoviště se provádí buď mechanicky, nebo s využitím herbicidů. Použité herbicidy musí být uvedeny v Seznamu registrovaných

	prostředků na ochranu rostlin a nesmí poškozovat vysazované stromy ani okolní žádoucí vegetaci.
4.4.7	text odstraněn
4.6.1 (nově 5.6.1)	Kořenový krček stromu musí být usazen v rovině s terénem nebo lehce nad terén, nesmí být zasypán. Výjimku tvoří <i>Populus</i> spp. – rod topol a <i>Salix</i> spp. – rod vrba, jejichž kořenový krček je možné umístit lehce pod rovinu terénu a podpořit tak tvorbu adventivních kořenů, je-li to žádoucí.
4.6.9 (nově 5.6.9)	Závlaha pomocí zavlažovacích sond je účelná pouze v prostorách s omezenou možností vsakování vody. Jsou-li zavlažovací sondy nainstalované, musí být naplněné například štěrkem nebo obdobným vhodným materiálem. Pro zajištění jejich správného efektu je nezbytné kontrolovat funkčnost sond (trvalý uzávěr, výplň sondy), v opačném případě hrozí poškození (vysychání) kořenového systému. Ve volných nezpevněných plochách není používání zavlažovacích sond opodstatněné.
4.6.13 (nově 5.6.13)	Vytváříme závlahové mísy pro zlepšení možnosti zalévání stromu. Výjimkou jsou výsadby v místech, kde závlahovou mísu nelze vytvořit (zpevněné plochy apod). V takových případech je vhodné zvážit využití mobilních zavlažovacích prvků s postupnou distribucí vody (např. zavlažovací vaky, závlahové rezervoáry apod.).
4.7.5 (nově 5.7.5)	Minerální substráty jsou na bázi písku, štěrku, případně jiných nestlačitelných materiálů (liapor, keramzit, pemza, cihlový recyklát a podobně) smíchané se zemínou (nejlépe stávající). Tyto materiály nesmí zásadně měnit pH stanoviště.
4.7.9 (nově 5.7.9)	Do půdy (substrátu) mohou být přidávány další pomocné složky, například hydroabsorbenty, kořenové stimulatory nebo hnojiva. Pomocné složky musí být rovnoměrně promíchané ve výsadbovém substrátu.
4.7.10	text přesunut do kapitoly 2 Definice a výklad pojmů
4.7.11	text přesunut do kapitoly 2 Definice a výklad pojmů
4.7.12 (nově 5.7.10)	text částečně přesunut do kapitoly 2 Definice a výklad pojmů Mykorrhizní přípravky aplikujeme výhradně do výsadbové jámy. Jejich použití má smysl především na degradovaných stanovištích, kde je menší pravděpodobnost jejich přirozeného výskytu.
4.9.1 (nově 4.9.1)	Rošty (stromové mříže) se instalují jako jedno z opatření do míst, kde je intenzivní pohyb osob a mohlo by dojít k sešlapávání (zhuštění) půdy v kořenovém prostoru.
4.9.8 (nově 5.9.8)	Na stanovištích, kde není možné počítat s přirozenou dostupností dostatečného množství vody pro růst stromu, je možné instalovat zavlažovací systémy . Závlaha musí stimulovat prorůstání kořenů do hlubších půdních vrstev a množství dodávané vody musí odpovídat typu závlahy, velikosti dřeviny, půdním podmínkám, denní a roční době a co nejvíce se přibližovat přirozenému způsobu distribuce vody.
4.10.5 (nově 5.10.5)	druhá věta odstraněna
4.10.6	text odstraněn
4.11.2 (nově 5.11.2)	Na ochranu proti korní spále se používají bílé nátěry kmene přípravky k tomu určenými. Lze využít i nátěry vápenným mlékem , rákosové, bambusové nebo slaměné rohože. Použití jutových bandáží se nedoporučuje.
4.11.3 (nově 5.11.3)	V místech, kde hrozí poškození vysazených dřevin ohryzem, okusem či vytloukáním , je třeba provést vhodnou ochranu sazenice. Vedle mechanických ochranných (například chráničky, oplocenky, pevný obvodový plášť z dřevěných desek) je možné použít i nátěry či postřiky repelenty. Nátěry a postřiky musí být aplikované v souladu s hygienickými předpisy a principy zajištění bezpečnosti provozu na daném stanovišti.
4.12	Řez po výsadbě

(nově 5.12)	
5.2.1 (nově 6.2.1)	Nadzemní kotvení je nutné kontrolovat minimálně 1x za vegetační sezónu po dobu alespoň dvou let. Při kontrole dochází k jeho opravě, případně úpravě tak, aby nedocházelo k poškození kmene a byla zajištěna optimální funkce. Po dvou letech se kotvení obvykle odstraňuje .
5.2.2 (nově 6.2.2)	Ochranné prvky kmene je nutné kontrolovat minimálně 1x ročně. Ochranné prvky musí být opravovány a povolovány. Nátěry a postřiky proti okusu musí být pravidelně obnovovány.
5.2.3 (nově 6.2.3)	Stínící rohože jsou obvykle odstraněny po dvou letech, v opodstatněných případech (například podél komunikací s chemickou zimní údržbou) je možné je ponechat i déle. Ochranu proti okusu, ohryzu a vytloukání je nutné udržovat déle (do doby, než si strom vytvoří hrubší borku), zejména u citlivých taxonů jako jsou například jabloně.
5.3.5 (nově 6.3.5)	Zálivku je nutné přizpůsobit klimatickým podmínkám, stanovišti (například vlivu expozice stanoviště vůči větru či slunečnímu záření), aktuálnímu průběhu počasí, velikosti vysazeného stromu, půdní vlhkosti, termínu provádění (některé druhy vyžadují vydatnou zálivku před zimou) a požadavkům daného taxonu. Vhodný je většinou cyklus 8–10 zálivek během prvního vegetačního období po výsadbě. Četnost zálivek se ve druhém roce snižuje na 3–6.
nový 6.3.8	<i>Ve ztížených ekologických podmínkách, zejména pak na extrémních městských stanovištích se špatně propustnými povrchy, které v plné míře neumožňují aplikovat zálivku běžným způsobem, lze využít pomocné technologie stromů - mobilní zavlažovací prvky s postupným uvolňováním zálivky, např. zavlažovací vaky, rezervoáry apod.</i>
5.6.5 (nově 6.6.5)	O všech provedených aplikacích musí být vedeny řádné záznamy ve stavebním deníku nebo jiném adekvátním dokumentu. Vždy musí být uveden název aplikované látky, použitá dávka, den a čas aplikace , způsob aplikace, počasí, jména pracovníků, jež aplikaci provedli. Tyto záznamy musí být potvrzeny objednatelem.
5.6.7 (nově 6.6.7)	Vždy je nutné postupovat opatrně, aby nedošlo k poškození kořenového krčku, kořenů nebo kmene odplevelované dřeviny či jejího podrostu.
5.7.1 (nově 6.7.1)	V průběhu vegetace je nutné sledovat celkový stav dřevin včetně dřevin v širším okolí . V případě zjištění napadení je nutné patogenní organismus identifikovat a podle druhu a nebezpečnosti zajistit adekvátní opatření.
Příloha č. 5	upravena